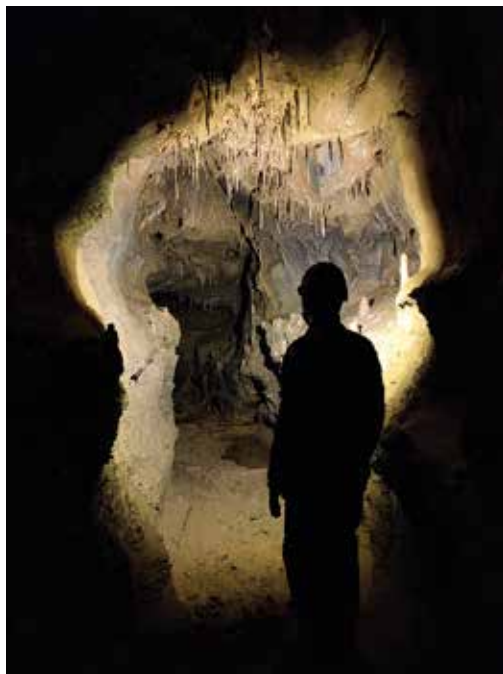

Jama Himalaja

Ob vznožju Gorjancev izvira kar nekaj večjih in manjših potokov. Njihovo zaledje je bolj ali manj kraško. Tako smo že pred davnim časom v zaledju izvira Studene odkrili jamo, ki je postala zibelka dolenjskih jamarjev. Domala pri vsakem vodnem izviru lahko pričakujemo večjo ali manjšo jamo. Generacije kostanjeviških jamarjev so raziskovale in iskale jamo tudi nad izvirom potoka Obrh, ki izvira v neposredni bližini kostanjeviškega samostana. Prepričani smo bili, da za izvirom obstaja večja jama, vendar je la-ta dolga leta živela samo v naši domišljiji in sanjah. Mnenja geologov so bila različna in obstoju kakšnega večjega sistema niso dali veliko možnosti. Pa vendar se je po več kot pol stoletja vztrajnega raziskovanja in upanja zgodilo.

Pogled v neznano. FOTO ŽAN ŠTOKAR

V letu praznovanja 50. obletnice ustanovitve Kluba jamarjev Kostanjevica na Krki (2019) je bila končno odkrita nova velika jama na dolenjskem krasu. Lepšega darila si nismo mogli zaželeli. Prišlo je do največjega samostojnega odkritja v zgodovini kluba. Novi jami smo dali ime »Himalaja«, pripada pa ji katastrska številka 13529. Ime je dobila po vzdevku našega člana, ki je našel in opozoril na vdor zemlje na današnjem vhodu v jamo. Poletna nevihta z močnim dežjem je v vasi Kočarija botrovala zemeljskemu udoru, na katerega je opozoril Tomaž Sintič, ki ga že od nekdaj kličemo Himalaja. Poklical je Matjaža Čuka, s katerim sta si ogledala udor in pod drevesom, ki se je posedalo, odkrila luknjo. Ker Tomaž živi v neposredni bližini, sta kmalu imela na

Jama Himalaja

kat. št. 13529

Merili:
Katarina Kotnik, Žan in Miha
Štokar, Matjaž in Gregor Čuk

Risal:
Gregor Čuk

december 2019

Na načrtu so prikazani samo vhodni deli te več kot 1200 m dolge jame.

voljo tudi potrebno orodje in akcija se je začela. Ugotovila sta, da sta odkrila vertikalo in priročni jamarski meter je pokazal, da obeta. Sledilo je kar nekaj akcij čiščenja in širjenja na mestih ozke in blatne vertikale, ki ji ni bilo videti konca. Brezno je postajalo vedno bolj zahtevno. Ko se je akcijam pridružil še izkušeni Gregor Čuk, sta brata konec septembra prišla do dna 60 m globokega zahtevnega vhodnega brezna. Odprla se jima je vodoravna jama, približne dolžine 200 m, z odprtim nadaljevanjem. Zaradi dogovorjene časovne omejitve akcije sta raziskovanje prekinila in se vrnila na površje. Hitro se je po družbenih omrežjih razširila novica o odkritju velike jame v zaledju Obrha.

Sledile so bolj organizirane akcije. V jamo smo napeljali vox za komunikacijo med ekipami v jami in dežurnimi zunaj. Na vsaki naslednji akciji smo odkrili nekaj 100 m nadaljevanj. Akcije so postajale vedno daljše in nepredvidljive, zato smo v jami uredili bivak z osnovnimi zalogami (gorilnik, hrana, prva pomoč, vox ...).

Posedanje in rušenje zemlje na vhodu je v vhodnem breznu oteževalo gibanje, zato smo za nekaj časa prekinili raziskovalne dejavnosti in uredili vhod v jamo. Vhodno udornico smo utrdili s kamnitimi bloki, neposredno okolico zaščitili z mrežo in vrati ter s tem onemogočili direkten dostop do vertikale. Uredili smo tudi odvodnjavanje meteorne vode, ki je ob nalivih tekla v brezno. Na ograjo smo namestili opozorilo o nevarnosti brezna in osnovne podatke o jami.

Sledile so meritve. Bile so dokaj zahtevne, predvsem zaradi velike količine blata, ki otežuje gibanje po jami, in številnih kaminov, ki silijo proti površju. Za vhodno vertikalo se nadaljuje skoraj vodoravna jama dokaj solidnih dimenzij, pretežno stojnih višin (brez dodatnega širjenja). V jamo skozi množico kaminov ob nalivih vdira

Matjaž je našel ključ od ključavnice. FOTO ŽAN ŠTOKAR

Smaragdne ponvice v glavnem kanalu. FOTO ŽAN ŠTOKAR

meteorna voda, ki prinaša veliko zemlje, peska, pa tudi kakšen človeški odpadek. Veliko kaminov, ki jih še nismo raziskali, se konča tik pod površjem, kar se v naravi vidi v obliki večjih ali manjših udornic. Te so skoraj po pravilu onesnažene z odpadki, kar okoliškim prebivalcem nikakor ni v čast. Potrebni bi bo kar nekaj akcij čiščenja na terenu. Meritve so do sedaj pokazale 1206 m dolžine in 72 m globine. Raziskave niti približno niso končane, saj pričakujemo nova odkritja predvsem gorvodno v smeri Gorjancev. Do glavnega vodnega toka potoka Obrha še nismo prišli in lahko, da je Himalaja samo del veliko večje jame. Je relativno plitva jama, ocenjujemo, da je do površja v povprečju med 60 in 30 m, v kaminih pa tudi bistveno manj.

Jama se ponaša tudi z lepim kapniškim okrasjem, jezerci, ponvicami in kapniškimi koralami. Veliko je stalaktitov v obliki cevčic, dolgih tudi več kot pol metra, pa tudi drugega kapniškega okrasja ne manjka. Največji kapnik v višino meri približno 7 m.

Pri dosedanjih dejavnostih v jami in njenem vhodnem delu sta se zgodili dve poškodbi, na srečo obe zunaj jame, ki nista zahtevali intervencije JRS. Doslej je bilo izvedenih 11 raziskovalnih akcij, na katerih je sodelovalo 15 članov in članic Kluba jamarjev Kostanjevica na Krki. Opravljenih je bilo več kot 500 delovnih ur. V jami so raziskovali: Matjaž Čuk, Tomaž Sintič – Himalaja, Grega Čuk, Jurij Strgulec, Katarina Kotnik, Miha Štokar, Enej Unetič, Žan Štokar, Oton Strgulec in Brane Čuk. V zunanjih ekipah so sodelovali Vlasta in Franci Curhalek, Tjaša Božič, Ladka Čuk in Gregor Kobe. Raziskave nadaljujemo sicer manj intenzivno, saj smo po odkritju globokega brezna Gorjanc vso energijo preusmerili v to delovišče. Gorjanc obeta najglobljo vertikalno na dolenskem krasu.